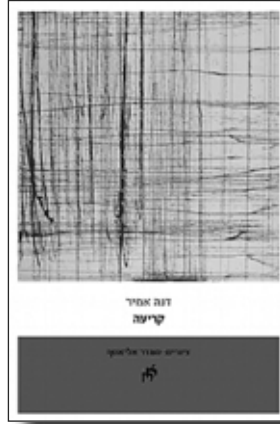

בגן: אוב מול אוב. (עמ' 16) היות שמתואר בה מפגש מלא, ללא פיצול או השלכה של החשכה.

אל נקודת מפגש בלתי מופצל שכזה חותרת אמיר - "לא דבר, ושם אחד/ לשתיים." (עמ' 21) או - "קול זעקה קטועה, כפולה, מתכת לאחת" (עמ' 39). איכותה של נקודת המפגש אינה ברורה. יש שהיא מתוארת כמקום שממנו לא ניתן להתקדם עוד - "ריק ואחרון" (עמ' 24), אך יש שבנקודת החיבור נוצרת דיאלקטיקה המאפשרת אינטגרציה ואיחוי הקרע במובנו הפנימי. התייחסתי אל דיאלקטיקה שכזו בשורה הפותחת את הספר - "הלא נזכר, צלול כמבטו של עור/ בחשך" - ומרתק למצוא אותה חתירה גם בשורה החותמת אותו - "אל תבקשי את סליחתך/ בקשי את לבי/ כל עוד מטחת היד אל השערה/ כל עוד אורו של הלילה גוהר אלי".

גיא פרל

היפוך תפקידים, ודווקא אמיר היא השולחת אל האחות שלווחת של אפלה - "בהתעטף עליך לילי" (עמ' 7), או - "השיר ההוא שהחשיך אליך מקרבי" (עמ' 24). בהקשר זה, מרתקת במיוחד השורה - "בראי המצולה ההיא אנחנו מביטות

"פרח פאב היה בינינו/ עד שהפכת למי שלא ידעתי עוד" (עמ' 13). בלבו של הספר עומדת משאלת מפגש ואיחוי, אך הטשטוש שיוצרת אמיר בין הביוגרפי והקונקרטי לבין הנפשי והסימבולי, מזמין קריאה ממוקדת במשאלת איחוי פנימי באמצעות תהליך ההתבוננות והכתיבה - "לא יגליד הפאב הזה, בלתי אם/ יגד" (עמ' 37). לפיכך, שירתה של אמיר הנה קינת פרידה מעל אחות, ובה בעת שירת מפגש פנימי שבלבו התבוננות בנקודות הרמיון והחיבור עמה.

אמיר משרטטת את האחות כמי שחיה בקרבה אל המוות - "בת אלמות מחמת מיתות שפמה או חיים/ שמיאנת לחיות [...] אפל חי" (עמ' 9). מסיבה זו חלק ממה שמתעורר בה כאשר היא יוצרת מגע פנימי עמה הנו חלק מת, ומתעורר בה האין - "את, היציקה ממה שאבד/ לבלי הפה/ שבכל איבר מאיברך תר/ זעה לשלי/ סמוי מעין" (עמ' 23). ביטוי ליצירת המגע עם אותו אין פנימי, ניתן לראות במקומות שבהם מתקיים

החלק האחרון של הספר מוקדש לפרידה מבני משפחה בנסיבות של מוות, או לפחד לאבד את אלה שחיים. באחד השירים היותר מרגשים מתארת גונן את אהבתה העצומה לאביה: "הולכת בצעדים מדודים אחריו/ שומרת לכל ייכשל ברגלי/ מוכנה בכל עת ליפול לפניו.... והיה ויפגוש במוות לברד/ אכרה לי מקום בקבר לצדו.... ואוזני ישמעו בשבילך את יגון המתפללים/ ואנקה רגבי עפר מפניך".

וגם לדיקנות של אחרי המוות ולטקסים ולתקהלויות הפרידה שאינם מושיעים ורק מעצימים את תחושות האובדן - "ופה אתם רבים על/ סוג האבן במצבה... אולי תסתמו כבר/ אני לא שומעת את הרב המחורבן... ובשיר אחר - "זורקים בדיחה/ זאת המסיבה הכי גרועה אי פעם".

מתחשק לומר למיכל גונן שהמילה והאהבה - שתיהן בטיבן חמקמקות. כואבות ומתגמלות, פוערות וסוגרות, ויש לדייק, לדייק עד שמוצאים את הנכונות וגם אז מלוות אותן רעשי הרקע.

שלמה בן בסה

"ושוב מכונת הכביסה פועלת זה נהפך מנהג יום הכיפורים כמו בימים שהיינו ביחד אתה טמנת את פניך בצווארי כשהמכונה הישנה צווחה בכל יד אליהו הכל היה טוב".

המחברת לרצון לפרוק את כאבה בהתנסויות מיניות פרועות, כמשאת נפש או הלכה למעשה - "מאחורה/ מקדימה/ ועוד הרבה בפה.../ עם קשירה/ בלי קשירה... על הספה/ על הרצפה/ על שולחן האוכל בפניה/ מול סרט פורנו/ לקול יגינת בחדשות... עד שאאבד תחושה/ זיינו אותך ממני/ בחגיגה גדולה".

וגם להפך, להזנחה - "אפילו את הכוס לא מגלחת". אלו שירים חושפניים שלא משאירים הרבה מקום לדמיון ומיד מתעוררת ההשוואה לכוטות הארוטית החכמה של משוררות כמו יונה וולך, לזן מילק בספרה פרפר פרלין או של נעם פרתום.

אבל כאמור כמו בשיר clean out - שבו היא מייחלת לסיים את האפיזודה המצערת בנושגלנטיות - "הייתי רוצה לסיים את זה כמו ליידר/ לומר כן, בטח/ אולי להזיל דמעה ולשלוף ממחטזה/ ללכת ככה בשקט/ בלי סצנות", כן, וכך המשוררת מעידה על עצמה - "ואני לא אלגנטית/ ואני לא רוטה/ למרות שהייתי רוצה".

פוערות וסוגרות

מיכל גונן: **אני להקת לביאות, הוצאת ספרי עתון 77, 2016, עמ' 58**

אני להקת לביאות הוא ספר שירים דק עם עטיפה עיומוה, נקייה מאילוסטרציות. כאלה הם גם השירים, ישירים, חפים מגינונים ליריים, חשופים וחושפניים, מתמסרים ומתחברים ללב בקלות.

בוה כוחו של הספר ובמידה מסוימת גם חולשתו. אם נשתמש בהקבלה מעולם המושגים של משיכה בין שני המינים, שבחלקו הספר נוגע בו, הרי שלעיתים אנו מחפשים את הקשה להשגה, ואם בשירים עסקינן, אנחנו מנוטים לעבר המורכבים יותר; אלה שדורשים מאמץ של פיצוח תוך כדי קריאות חוזרות, נגלים אלינו לא בבת-אחת אלא במנות קצובות עד ההתמסרות ללפיתה האחרונה, שרק נדמית שהיא כזאת.

לב שבור הוא הנושא המרכזי בספר. אהבה נכזבת, המחשבות הטורדניות בעקבותיה, חוסר היכולת לשנות את המצב, התסכול והאכזבה - אלה הם השברים. לא קל לבטא באופן מקורי נושאים שכבר נלעסו היטב בשיני הליריקה ולמרות זאת מיכל גונן מצליחה בחלק מהשירים לעשות את הבלתי אפשרי כמעט. וכך היא כותבת בשיר שמופיע על העטיפה האחרית וממנו גם לקוח שם הספר:

"אז אני להקת לביאות על גור אחד/ הייתי הורסת אנשים בשבילך/ לועסת אותם כמו פגרים/ ויורקת עצמות". או בשיר אחר - "והנה אני/ עשיתי סיבוב שלם/ וחזרתי בריוק לאותה הנקודה/ כמו היה העצב/ הבית שלי".

רגש הנקמה באהוב המפנה עורף מוביל את